

“L'EACC s'ha convertit en un ranxo”

Després de només sis mesos al capdavant de l'Espai d'Art Contemporani de Castelló (EACC), Manuel García dimiteix el càrrec aquest 30 d'abril. La polèmica intervenció de la Conselleria de Cultura en una exposició del centre ha desencadenat un dur enfrontament entre les dues parts que no ha fet més que destapar una altra crisi interna del PP.

“**A**llò va ser una trampa des del principi.” Manuel García, director fins aquest 30 d'abril de l'Espai d'Art Contemporani de Castelló (EACC), resumeix d'aquesta manera la seua curta etapa al capdavant del centre després d'haver protagonitzat un dels enfrontaments més sonats dels darrers temps amb la Conselleria de Cultura. Des que a final de gener es produïa la polèmica intervenció de la Generalitat Valenciana mutilant part d'una exposició organitzada pel centre al voltant de la violència, les relacions s'han anat encrespant fins al punt que Esteban González Pons, conseller de Cultura, ha decidit no renovar al director el contracte per uns altres sis mesos.

—Quan va començar a sospitar que alguna cosa no funcionava bé?

—Quan vaig arribar al centre i em vaig trobar que no hi havia cap partida econòmica disponible per al darrer trimestre de 2003 i que l'anterior director —excel·lent, per cert— no havia deixat cap exposició preparada. Tot i això, m'ho vaig plantejar com un repte. Els polítics locals no estaven gaire entusiasmats amb la línia expositiva de [José Miguel García] Cortés, però al mateix temps els agradava que l'espai haguera aconseguit ressò internacional. El meu paper ha estat adoptar una actitud continuïsta però aproximant l'EACC al teixit social castellonenc i de les comarques.

—En fa un balanç positiu, doncs?

—Evidentment. Presentar tres exposicions en sis mesos, posar en funcio-

nament convenis amb cinc institucions castellonenques i deixar tota la programació internacional de producció pròpia de 2004 preparada sense un pressupost assignat i començant de zero, em sembla molt positiu.

—Sembla que alguns sectors locals no li ho han reconegut així...

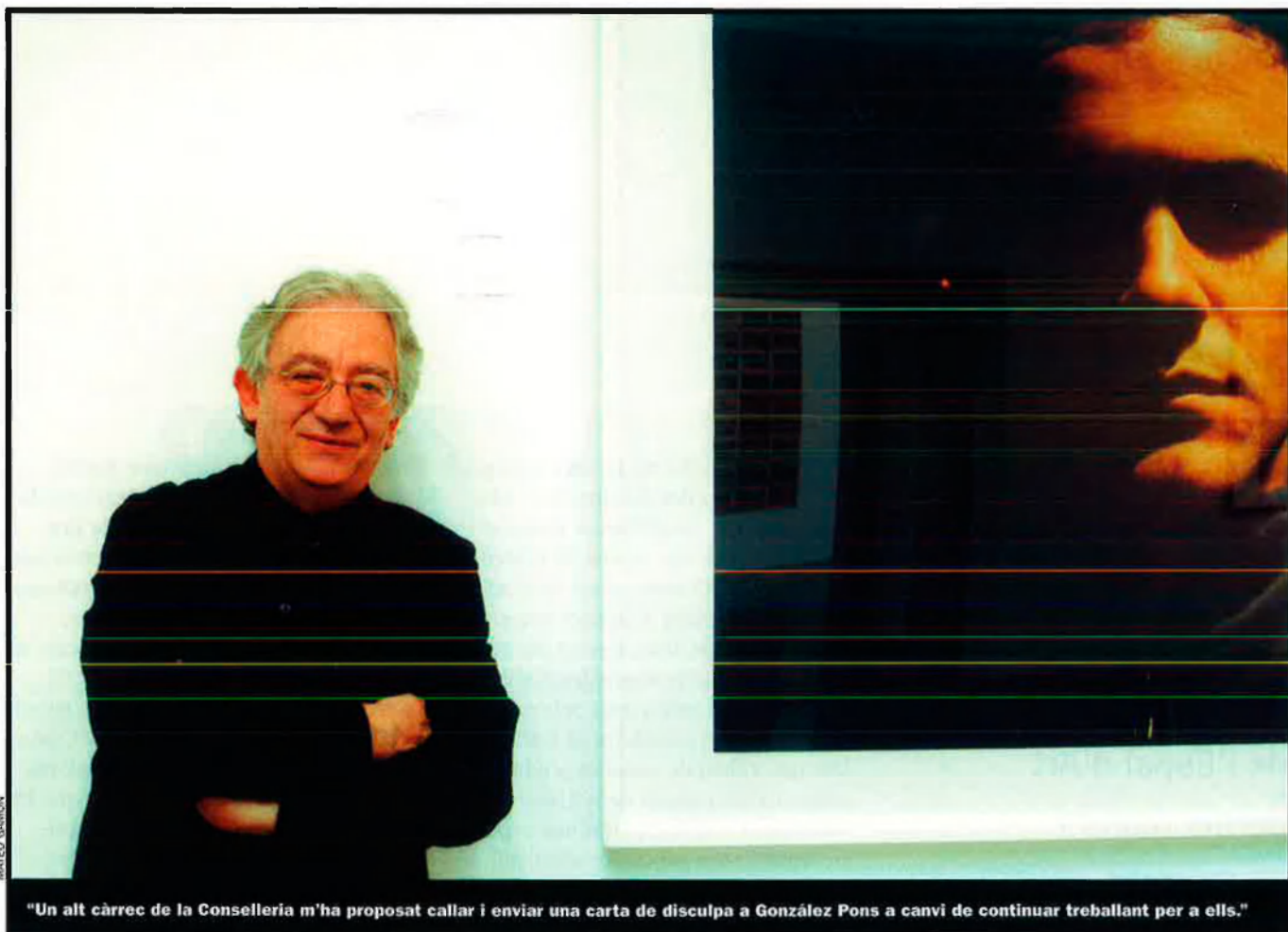
—És cert. Alguns periodistes, com el director d'un conegut diari de Castelló, han tingut la barra d'acusar-me de malfaener. Però ja és sabut que hi ha periodistes al servei del PP que, per diners, menteixen tots els dies.

—De qui parteix la decisió de prohibir la conferència de premsa, l'acte d'inauguració, el catàleg, el cartell i les activitats complementàries de l'exposició “Tenebres. Poètiques de la violència”?

—Des de Castelló Cultural [organisme que gestiona l'EACC juntament amb altres espais culturals de la ciutat] és des d'on m'arriba, el 28 de gener, la carta, signada per una funcionària, informant-me de totes les prohibicions. A això, jo li dic censura. I una censura, a més, avalada directament pel president d'administració de Castelló Cultural, que és Esteban González Pons, conseller de Cultura de la Generalitat Valenciana. Després de molts anys en el món de l'art, crec que no ens podem permetre tenir com a conseller de Cultura un censor que exerceix pràctiques dictatorials i totalitàries.

—Quina relació ha mantingut amb el conseller durant aquest temps?

—Cap ni una. Jo no conec el senyor González Pons. Ni he parlat amb ell, ni ha contestat les meues cartes, ni

MATEO GAMÓN

"Un alt càrrec de la Conselleria m'ha proposat callar i enviar una carta de disculpa a González Pons a canvi de continuar treballant per a ells."

m'ha proporcionat un pressupost, ni ha aprovat el programa internacional que li he proposat. Simplement, hi ha una partida aprovada, de 36.000 euros, que correspon al meu salari brut. En sis mesos, només he mantingut dos contactes amb ell. El primer, quan em va fer saber a través de la seua cap de premsa que no estava autoritzat a concedir entrevistes als mitjans de comunicació. El segon va ser una carta on em demanava la màxima discreció en el cas de l'artista Francesc Torres, que va decidir despenjar la seua obra de l'exposició "Tenebres" després d'assabentar-se de la censura patida per la mostra.

—Creu que el motiu del seu cessament és aquesta exposició?

—González Pons va dir en el seu moment que no podia haver-hi una exposició que parlara de la poètica de la violència. Però jo li dic que des que existeix l'art, el creador és una

persona lliure, que decideix la tècnica, la idea i el tema en el qual treballa. És que el senyor González Pons s'ha convertit en un Goebbels modern? Se suposa que ara els polítics han de dir als artistes el que han de fer? I després es gasten per a l'IVAM 132.000 euros de l'erari públic en un pintor de cinquena categoria com Antonio de Felipe... Com pot estar aquest senyor al costat dels quadres de Tàpies, Saura o Millares? Això és una ofensa a la intel·ligència.

—Té alguna notícia sobre el seu futur successor?

—L'única informació que tinc és que en l'última reunió del consell d'administració de Castelló Cultural es va proposar Lorenza Barboni com a directora i a Juan de Nieves com a sudirector [tots dos són actualment tècnics de l'EACC]. Però quin perfil tenen aquests senyors per a assumir aquests càrrecs? Lorenza Barboni és

simplement la filla d'un metge amic de Carlos Fabra, amiga personal de Vicente Farnós i *niña bien* de Castelló. Professionalment, és simplement una coordinadora administrativa llicenciada en Belles Arts, que parla anglès i que fa tasques de relació amb la premsa. Juan de Nieves és un coordinador d'exposicions que ha treballat en l'EACC des de la seua obertura. Però quines exposicions ha comissariat? Quins llibres ha publicat? Quines conferències ha fet? Cada vegada estic més convençut que l'EACC s'ha convertit en un ranxo.

—Li han ofert continuar vinculat a la Conselleria de Cultura exercint altres funcions?

—Un alt càrrec de la Conselleria m'ha proposat callar i enviar una carta de disculpes a González Pons a canvi de continuar treballant per a ells.

—S'ho pensarà?

— Evidentment, no. Per sobre de tot, crec que hi ha la dignitat humana. Jo no m'agenolle davant d'un censor públic i menys encara davant del responsable del trienni negre que viurà el País Valencià fins a les pròximes eleccions. González Pons ha destituït en poc més de nou mesos el director de Teatres de la Generalitat i el director de l'EACC, a Irene Papas li vol llevar la responsabilitat en la Ciutat de les Arts Escèniques, a Bigas Luna li diu que no té diners per reposar *Las comedias bárbaras*, canvia el lema de la propera Biennial, prohibeix a [Kosme de] Barañano [director de l'IVAM] l'ampliació del centre. Quanta censura més pensa aplicar?

— La majoria d'aquests canvis afecten bona part dels projectes i dels nomenaments de la secretària autonòmica de Cultura. Creu que vostè ha estat una peça més en aquest enfrontament intern?

— És evident que jo, i molts gestors culturals més que ja han caigut pel camí, només hem estat peons en aquesta lluita. González Pons s'ha dedicat a fer una política d'assetjament del programa i de l'equip de Consuelo Ciscar.

— Les conseqüències poden anar més enllà?

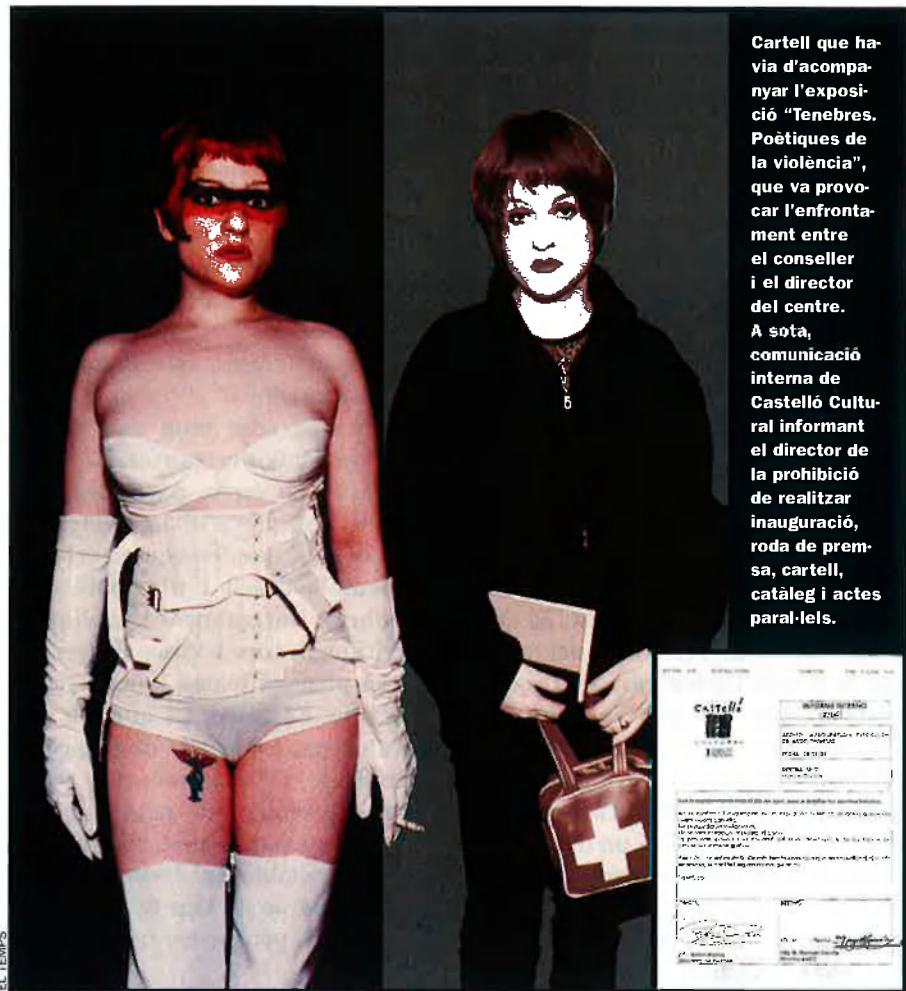
— I tant! Anem els uns darrere dels altres. D'ací a l'estiu, jo pense que la liquidació està preparada per a tot l'equip de Consuelo Ciscar.

— Ha tingut algun contacte amb la secretària de Cultura sobre aquesta qüestió?

— Jo ja he parlat prou amb Consuelo...

— González Pons ha justificat el seu cessament perquè diu que ha fracassat en el seu projecte artístic i perquè ha generat un mal ambient entre els treballadors del centre.

— En primer lloc, jo no tinc males relacions amb la plantilla de l'EACC. Són dos membres deslleials els qui han creat els problemes. I quina casualitat que siguin aquests dos els qui estan proposats per a directora i subdirector del centre, respectivament. El senyor González Pons s'ha posat de part d'aquestes dues perso-

Cartell que havia d'acompanyar l'exposició "Tenebres. Poètiques de la violència", que va provocar l'enfrontament entre el conseller i el director del centre. A sota, comunicació interna de Castelló Cultural informant el director de la prohibició de realitzar inauguració, roda de premsa, cartell, catàleg i actes paral·lels.

nes sense ni tan sols haver parlat amb mi, com a director del centre. En segon lloc, m'acusa de fracassar quan he inaugurat tres exposicions sense ni un euro de pressupost. A mi em sembla que el que no vol és reconèixer, que fins i tot amb els seus entrebancs, l'EACC ha funcionat.

— Quin paper ha representat Vicent Farnós, director de Castelló Cultural?

— Simplement el de braç executor de les ordres de González Pons. Tot i que també ha decidit per ell mateix eliminar la presència de l'EACC en tota la publicitat oficial de Castelló Cultural o prohibir l'edició d'una agenda amb la col·laboració d'artistes de nivell internacional quan el projecte ja estava aprovat per la Generalitat.

— Ha tingut alguna cosa a veure amb el fet que l'artista suís Daniele Buetti haja decidit no inaugurar l'exposició a l'EACC prevista per al 23 d'abril?

— Buetti, senzillament, s'ha cansat que no li pagaren i, assumint les conseqüències, ha decidit no exposar-hi.

— Hi ha alguna altra exposició prevista?

— N'he proposat una sobre escultura espanyola, on hi ha cinc artistes valencians, procedent del Museo Patio Herreriano de Valladolid. La proposta, la vaig fer el 8 d'abril. A hores d'ara, però, encara no he rebut cap resposta. I la mostra està prevista per al 7 de maig...

— Què hi ha ara a l'EACC?

— Res. L'EACC ha passat de ser un museu promogut amb molt d'encert per Consuelo Ciscar, desenvolupat artísticament i intel·lectualment per Cortés i continuat per Manuel García, per convertir-se en objectiu de les ires de González Pons amb el consentiment de Vicent Farnós.

Rosanna Melià